

Barbara Woźniak

Biblioteka Główna

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

ORCID ID: 0000-00030207406339

Kinga Dobrowolska

Biblioteka Główna

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

ORCID ID: 0000-0002-01570-6466

Iwona Mielniczuk

Biblioteka Główna

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

ORCID ID: 0009-0004-0763-728X

XX LUBELSKI FESTIWAL NAUKI W BIBLIOTECE UNIWERSYTETU
MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ LUBLIN, 14–20 WRZEŚNIA 2024 R.

Wpisany do programu uroczystych obchodów 80-lecia Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, jubileuszowy XX Lubelski Festiwal Nauki pod hasłem „Człowiek sercem nauki” odbył się w dniach 14–20 września 2024 r. Funkcję głównego organizatora tegorocznego „święta nauki” objął Uniwersytet Medyczny w Lublinie. W ramach ponad 350 projektów przygotowanych przez pracowników i studentów naszej Alma Mater, Biblioteka UMCS zgłosiła 6. Zrealizowane zostały w 20 edycjach, w których wzięło udział 434 zarejestrowanych uczestników z wielu szkół lubelskich i z okolicznych miejscowości.

15 września 2024 r. na placu Teatralnym przed Centrum Spotkania Kultur odbył się Lubelski Piknik Naukowy, podczas którego zaprezentowana została przez Annę Babicz, Agnieszkę Gryz, Kingę Dobrowolską oraz Iwonę Mielniczuk wystawa „Smacznie, zdrowo, kolorowo – inspirujące książki kucharskie w zbiorach Biblioteki

Główniej UMCS dla młodych miłośników sztuki kulinarnej”. Założeniem wystawy było rozbudzenie motywacji do zmiany nawyków żywieniowych wśród dzieci i młodzieży. Prezentowane książki kucharskie tematycznie obejmowały zagadnienia dotyczące zachowań prozdrowotnych, w tym informacje o pełnowartościowych posiłkach, wartościach odżywczych poszczególnych produktów, warzyw i owoców oraz o wyborach żywieniowych mających ogromny wpływ na nasze samopoczucie. Podczas pogadań można było dowiedzieć się, jakie przyzwyczajenia dietetyczne są korzystne dla zdrowia. Nie zabrakło przy tym ciekawych oraz z pozoru niełatwych do wykonania przepisów kulinarnych, których kunszt i estetykę można było podziwiać niejednokrotnie na artystycznie wykonanych fotografiach. Dodatkowo odwiedzający mogli poza przeglądaniem książek zagrać w popularnonaukowe gry planszowe i karciane dotyczące zdrowego odżywiania.

Fot. 1. Ekspozycja „Smacznie, zdrowo, kolorowo – inspirujące książki kucharskie w zbiorach Biblioteki Głównej UMCS dla młodych miłośników sztuki kulinarnej” podczas Lubelskiego Pikniku Naukowego. Źródło: Barbara Woźniak.

Od 16 do 20 września w Bibliotece UMCS odbyły się pozostałe edycje projektów przygotowanych przez jej pracowników. Były to warsztaty oraz wystawy z *savoir-vivre*, ekslibrisów, lapbooków i puzzli przestrzennych.

Savoir-vivre, czyli sztuka dobrego wychowania i uprzejmości, jest kluczowa w naszym codziennym życiu. Może znacząco wpływać na jakość naszych relacji z innymi oraz na postrzeganie siebie. Warsztaty „Savoir-vivre: piękno uprzejmości. Biblioterapia jako narzędzie wychowawcze” przeprowadzone przez Joannę Chmurę dotyczyły podstawowych wartości, takich jak: uczciwość, prawda, przyjaźń czy szczęście. Podczas

zajęć uczestnicy poznali pojęcie *savoir-vivre* oraz przekonali się, jak ważne są zwroty grzecznościowe. Biorący udział w czytaniu bajki *Wróżki* Charlesa Perraulta odpowiadali na pytania związane z tekstem i pracowali w grupach, wykonując prace plastyczne nawiązujące tematem do zajęć. Po raz kolejny można było dostrzec zalety biblioterapii, czyli wykorzystania literatury do wspomagania rozwoju emocjonalnego i społecznego dzieci. Przekonać się, że książki pomagają w rozwijaniu empatii, zrozumieniu innych oraz w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami.

Fot. 2. Warsztaty „Savoir-vivre: piękno uprzejmości. Biblioterapia jako narzędzie wychowawcze”. Źródło: Joanna Chmura.

Lapbook to fantastyczne narzędzie edukacyjne, które pozwala na kreatywne i interaktywne gromadzenie wiedzy na różne tematy. Tworząc lapbook, można w pełni zanurzyć się w nauce i jednocześnie świetnie się bawić. Efektem warsztatów „Świat nauki w lapbookach... spróbuj stworzyć własne kompendium wiedzy” przygotowanych i zrealizowanych przez Agnieszkę Zawadzką oraz Małgorzatę Ziółkowską były samodzielnie wykonane przez uczestników lapbooki, dosłownie „książki na kolanie”, w rzeczywistości przepiękne „teczki”. Pełnią one funkcję interaktywnej przestrzeni na przekazanie różnych informacji za pośrednictwem rysunków, naklejek, krótkich wypowiedzi, wykresów, diagramów, zagadek, map czy zdjęć. Tworzenie lapbooka to nie tylko świetny sposób na naukę, ale także wspaniała okazja do rozwijania umiejętności twórczych i organizacyjnych. Gotowy lapbook jest nie tylko skarbnicą wiedzy, ale również cenną pamiątką. Dodatkowo wpisując się w obchody jubileuszu 80-lecia Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, tematem konkursowym warsztatów było wykonanie lapbooka o problematyce nawiązującej do patronki naszej uczelni.

Fot. 3. Warsztaty „Świat nauki w lapbookach... spróbuj stworzyć własne kompendium wiedzy”. Źródło: Barbara Woźniak.

Eklibris, czyli znak własnościowy książki, nie tylko pełni funkcję praktyczną, ale także jest małym dziełem sztuki, które może wiele powiedzieć o właścicielu książki. Organizując zajęcia na temat „Tajemniczy świat Eklibrisu – lekcja biblioteczna z elementami pracy warsztatowej”, ich pomysłodawczynie Agnieszka Mikulska i Anna Kuczyńska połączyły historię, sztukę i kreatywność. Uczestnicy zajęć mieli możliwość obejrzenia wybranych przykładów księgoznaków pochodzących ze zbiorów Biblioteki Głównej UMCS, poznania historii i techniki ich wykonywania oraz podjęcia próby stworzenia własnego eklibrisu podczas pracy warsztatowej. Równocześnie mogli podziwiać wystawę eklibrisów związanych z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz jego pracownikami.

Fot. 4 i 5. „Tajemniczy świat Eklibrisu – lekcja biblioteczna z elementami pracy warsztatowej”. Źródło: Barbara Woźniak.

Warsztaty i wystawa puzzli przestrzennych przyciągnęły uwagę zarówno miłośników historii i architektury, jak i tych, którzy cenią sobie kreatywne spędzanie czasu. Warto przy tym zaznaczyć, że projekt „Zabytki świata w małej skali – wystawa puzzli przestrzennych” uplasował się wśród projektów cieszących się największym zainteresowaniem¹. Wzięło w nim udział 208 uczestników. Wystawa eksponowała modele puzzli przestrzennych około 40 papierowych makiet znanych obiektów. Znalazły się wśród nich: Pałac Kultury i Nauki w Warszawie, wieża Eiffela w Paryżu, Koloseum w Rzymie, Statua Wolności w Nowym Jorku, najwyższy budynek świata Burdż Chalifa w Dubaju czy słynny statek Titanic. Ekspozycja prezentowała zabytki architektury (budynki, zespoły budynków, pomniki) oraz żaglowce czy statki morskie w mikroskali. Wystawa była połączona z prelekcją oraz prezentacją przygotowaną przez Krzysztofa Jedlewskiego, który przybliżył informacje na temat wszystkich obiektów przedstawianych przez modele. Opowiedział nie tylko historię wybranych budowli i statków, ale też przybliżył ich związki z kulturą masową. Można zaryzykować stwierdzeniem, że puzzle trójwymiarowe to w dalszym ciągu nowa forma kreatywnej rozrywki, jeszcze mało popularna i będąca „w cieniu” tradycyjnych puzzli płaskich. Przy tym dużą zaletą modelu przestrzennego jest możliwość ustawienia gotowego dzieła, jako trwałej dekoracji w mieszkaniu lub szkolnej sali. To także świetna forma kreatywnej zabawy, którą można uprawiać samodzielnie lub wspólnie z rodziną i przyjaciółmi. Do czego zachęcić miał współtowarzyszający wystawie projekt „Zabytki świata w małej skali – warsztaty modelarskie składania puzzli przestrzennych”. Była to znakomita okazja do połączenia edukacji z zabawą, a możliwość tworzenia modeli znanych zabytków była nie tylko interesującą formą spędzania czasu, ale także sposobem na lepsze zrozumienie architektury i historii. Dodatkowo celem tych zajęć było ćwiczenie zdolności manualnych oraz umiejętności logicznego myślenia i uczenie młodych ludzi pracy zespołowej. Największą atrakcją składania puzzli przestrzennych jest ich prostota, bez konieczności używania kleju czy farb, toteż uczestnicy zajęć nie mieli dużych trudności ze składaniem modeli. Pomogło im w tym także użycie zestawów o niedużej liczbie elementów i łatwej technice łączenia oraz modeli znanych zabytków architektury, takich jak Empire State Building w Nowym Jorku, Tower Bridge i Big Ben w Londynie oraz Krzywa Wieża w Pizie. Za wystawę oraz przeprowadzenie warsztatów odpowiedzialni byli Krzysztof Jedlewski oraz Barbara Samborska, Piotr Sękowski i Anna Skiba.

¹ M. Baczewska-Ciupak, *XX Lubelski Festiwal Nauki – święto nauki i sukcesu*, „Wiadomości Uniwersyteckie” 2024, nr 11/316, s. 32–34, [online] <https://phavi.umcs.pl/at/attachments/2024/1128/082404-wu-316-net.pdf> [dostęp: 20.12.2024].

Fot. 6 i 7. Wystawa i warsztaty z puzzli przestrzennych. Źródło: Barbara Woźniak.

Mamy nadzieję, że projekty przygotowane przez Bibliotekę UMCS oraz zabawa połączona z nauką podczas XX Lubelskiego Festiwalu Nauki pomogły dzieciom utrwalić wiedzę dotyczącą prawidłowych nawyków żywieniowych czy *savoir-vivre*. Zachęciły je do wykonania przepięknych księgoznaków, przydatnych lapbooków, czy do odłożenia smartfonów, żeby w wolnej chwili zająć się składaniem trójwymiarowych puzzli.